

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 311. An & qualiter donatio inter conjuges gratuita ab initio invalida ex post confirmetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

fiat locupletior aut pauperior. Item dum donatio est rei exigui pretii. Barb. in c. fin. h. t. n. 17. Pirh. h. t. n. 12. arg. l. ex annuo. ff. h. t. Item valet talis donatio, quâ vir remittit uxori usuras dotis non solutæ ex conventionē debitas. Pirh. l. c. juxta l. vir. usuras ff. h. t. Item facta ad ædes dotales reficiendas. l. quod si vir. ff. h. t. Item gratuita concessio ædium, usus servorum, animalium, vestimentorum & similibus. l. si vir uxori. ff. h. t. Pirh. l. c. Item valet facta inter Imperatorem & Imperatricem; Regem & Reginam aliósque supremos Principes conjuges, ut Azor. p. 3. l. 11. c. 10. Less. l. 2. de just. c. 18. du. 12. Pirh. l. c. quin & inter Principes alios & Comites Imperii conjuges, ut Tiraq. r. de nobilit. c. 37. n. 45. Sanch. de mat. l. 6. d. 3. n. 1. quos citat & sequitur Reiffenst. h. t. n. 9. Denique valet donatio facta mortis causâ juxta expressum textum l. si enim ff. h. t. etsi dominium rei donatæ remaneat penes donantem interim, dum is vivit, juxta l. sed in reum. ff. eod. & sic valet legatum inter eos factum. Pirh. h. t. n. 3. cum Sanch. l. 6. de mat. d. 1. num. ult. Quod si tamen donatio causâ mortis facta cum ea conditione, ut esset irrevocabilis, foret nulla; quia transiret in donationem inter vivos; ut juxta l. 27. ff. de caus. mort. donat. Sanch. l. 6. d. 10. n. 2. Pirh. h. t. num. 14.

4. Limitatur tertio; ita, ut etsi infirmetur donatio merè liberalis ex eo, quod revocari possit ad libitum, non sit tamen omnino invalida, & careat omni effectu, etiam dum per eam donans sit pauperior, & donatarius locupletior, cum juxta paulo post dicenda confirmetur morte donantis, transeatque saltem possessio rei donatæ in donatarium, cum ea possessio sit quid facti, arg. l. 1. §. 4. de acquir. & amitt. possess. Reiffenst. h. t. n. 9. quin & ut idem citans l. de fructibus. ff. h. t. acquirit fructus suâ industria ex re donata acceptos.

5. Extenditur è contra responsio primò, ut adhuc invalida sit donatio merè liberalis inter sponsum & sponfam de præsentē, etiam si facta ante matrimonium consummatum, Sanch. l. 6. d. 1. n. 4. Pirh. h. t. n. 3. Secundò facta etiam ante matrimonium contractum, dum ejus affectus differtur in tempus contracti matrimonii. Pirh. l. c. juxta l. quod sponsa. c. de donat. ante nupt. Tertio, etiam si fiat per personam intermediam, ut dum maritus dat aliquid Titio, ut donet uxori suæ. Sanch. l. c. n. 8. Pirh. l. c. Reiffenst. h. t. n. 6. cum, quod per alium quis facit, per seipsum facere censetur. Reg. jur. 72. in 6. Quarto, dum etsi contractus alii, ut venditio, permutatio inter conjuges, valeant, modò venditio fiat pretio æquivalente, remissio tamen pretii ex parte, vel ex toto, si fiat animo donandi, sit invalida. Sanch. l. c. n. 11. Pirh. Reiffenst. l. cit. juxta l. si sponsus. §. 5. ff. h. t. Idem est, dum remittitur aliunde ab uxore debitum; cum hac ratione remittens seu donans fiat pauperior cum locupletatione donatarii.

Quæst. 311. An quoque donatio merè liberalis inter conjuges non legitimis, sed tantum putativè tales sit invalida.

R Esp. Sub variis distinctionibus; nimirum quòd valet legatum, & acquiratur uxori legataria, absque eo, quòd Fiscus id ab ea auferre possit, si soli leganti constituit de nullitate matrimonii. Mol. de just. d. 200. n. 5. Sanch. l. 6. d. 2. n. 3. quos citat & sequitur Pirh. h. t. n. 15. dicens communem, addensque, idem verius dici de donatione inter vi-

vos facta uxori ignoranti nullitatem matrimonii à marito illius conficio. E contra si conjux donatarius conscius nullitatis, & donans ejus infcius est in bona fide, donatio est nulla, res tamen donata non est applicanda Fisco; sed ipsi donanti ejusque hæredibus post mortem illius restituenda, utpote qui, cum nihil deliquerit, suis rebus ob malam fidem donatarii privandus non est. Pirh. h. t. n. 16. Sanch. cit. d. 2. n. 7. juxta quòd disponitur, l. cum hic status. ff. h. t. Si verò uterque conjux est in mala fide, utpote conscius nullitatis, donatio ab uno eorum facta alteri non valet; non tamen donans rem donatam repetere potest, sed Fiscus eam sibi applicare potest. Mol. l. c. n. 8. Sanch. l. c. n. 2. & 4. Pirh. cit. n. 15. juxta quòd expressè habetur, cit. l. cum hic status. §. fin. Si uterque conjux ignarus nullitatis est in bona fide donatio inter eos est quidem invalida; Sanch. l. c. n. 9. Pirh. n. 14. juxta l. cum hic status. & arg. l. si ex volum. c. 1. b. t. non tamen cedit Fisco; sed donans donationem revocare, & rem donatam repetere potest, ex ea ratione, quòd facta sit bona fide, & ex errore, qui consensum donantis excludit, utpote cui nihil magis contrarium quam error, ut dicitur l. per errorem. ff. de jurisd.

Quæst. 312. An & qualiter donatio inter conjuges gratuita ab initio invalida ex post confirmetur.

1. **R** Esp. Ea primò juxta magis receptam (quam tenent Abb. inc. ult. h. t. n. 9. Azor. p. 3. l. 11. c. 10. q. 2. Mol. l. c. d. 289. n. 22. Sanch. l. 6. d. 11. n. 2. quos citat & sequitur Pirh. n. 18.) confirmatur ea juramento de non revocando, ex ea ratione, quòd hæc donatio non prohibeatur, & irritetur primò ac principaliter favore publicæ utilitatis, sed solum ob privatam utilitatem conjugum, ne mutuo amore se rebus suis spolient, cum jactura seu depauperatione unius & ditatione alterius; quòd, quia peccatum non est, nihilque continet contra bonos mores naturales, sed contra civiles tantum, juramento confirmari potest, (quemadmodum plura Jure civili prohibentur & infirmantur, quæ tamen Jure Canonico ratione juramenti subsistunt) quòd proinde servandum; quia sine dispendio salutis æternæ servari potest; ac proinde talem donationem reddit firmam & irrevocabilem. Ad hæc si donationes factæ inter conjuges ob causam religionis, vel favore piæ causæ valent, valebunt etiam donationes merè liberales propter adjectum eis juramentum, utpote cujus magna est religio, ut Pirh. cit. n. 18. in fine, citato Sanch. l. 1. de sponsal. d. 32. n. 2. Nihilominus revocationem talis donationis, cui adjectum juramentum, reddi quidem illicitam propter rationes adductas, non tamen invalidam, asserit Wiestn. h. t. n. 37.

2. Secundò confirmatur per mortem naturalem donantis, si is in vivis non revocavit eam tacitè vel expressè, pro ut statuitur c. ult. h. t. item l. l. apinianus. & l. cum hic status. ff. h. t. ubi Gl. v. donationibus. & l. donationes. c. h. t. Sanch. l. 6. d. 14. num. 1. cum communi. Ex ea ratione, quòd, dum donans eam non revocavit in vivis, præsumitur in ea voluntate, ut res donata remaneat donatario, perseverasse & mortuusse, ac ita quasi mortis causâ facta habeatur donatio; morteque illius cesset finis legis talem donationem inhibentis, nimirum depauperatio, dum citra hanc etiam unus conjux alterum instituere potest hæredem, vel ei legare. Non tamen confirmatur morte solius donatarii, sed manet invalida, vel potius omnino evanescit, juxta expres-

expres-